

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 –
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020

Wyjazd studyjny

**promujący działalność grup producentów rolnych
jako dobre przykłady współpracy w realizacji
wspólnych inwestycji
i poprawiania rentowności gospodarstw**

Tytuł:

Wyjazd studyjny promujący działalność grup producentów rolnych jako dobre przykłady współpracy w realizacji wspólnych inwestycji i poprawiania rentowności gospodarstw

Publikacja opracowana przez:
Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale

Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Boguchwale
36-040 Boguchwała
ul. Suszyckich 9
tel. 17 87 01 500, fax. 17 87 01 502
www.podrb.pl

Spis treści

Wstęp

I. Definicja i cele tworzenia grup producentów rolnych

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

III. Charakterystyka dodatkowo odwiedzanych gospodarstw, stanowiących dobre przykłady w zakresie podejmowanych inicjatyw, budowania marki produktów i działań inwestycyjnych

Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Boguchwale
36-040 Boguchwała
ul. Suszyckich 9
tel. 17 87 01 500, fax. 17 87 01 502
www.podrb.pl

Wstęp

Stan zorganizowania się producentów żywności jest obecnie słabą stroną polskiego rolnictwa.

Polska jest trzecim w Europie krajem z liczbą gospodarstw do 5 ha i stosunkowo niską ilością grup producenckich w formach spółek, spółdzielni czy zrzeszeń, dlatego stanowi to wyzwanie dla liderów kreowania przedsiębiorczości i skupia ich uwagę na aspektach ekonomicznych i rynkowych pozwalających poprawić ten stan rzeczy.

W obecnej rzeczywistości gospodarczej problemem nie jest wyprodukowanie żywności, ale znalezienie stałych odbiorców zapewniających gwarantowane zyski. Indywidualnemu rolnikowi ciężko jest przygotować do sprzedaży duże partie jednolitego towaru wysokiej, powtarzalnej jakości w jak najniższej cenie, zapewniając przy tym ciągłość dostaw, promocję produktu oraz opłacalność produkcji.

Ponadto, słabością indywidualnych rolników jest brak możliwości negocjacji warunków ceny sprzedaży wytworzonych produktów. Taki producent staje się po prostu mało znaczącym klientem zakładów przetwórczych. Wzmocnienie pozycji indywidualnych rolników może nastąpić poprzez ich organizowanie się w grupy producentów produktów rolnych. Przystępując do takiej formy działalności gospodarczej, rolnicy zyskują silniejszą pozycję wobec potencjalnych nabywców swoich produktów oraz przede wszystkim przewagę konkurencyjną na rynku.

Kluczowym problemem związanym z funkcjonowaniem grup producentów rolnych na Podkarpaciu jest ograniczona wiedza na temat czynników, które determinują ich trwałość oraz zdolność do zwiększania rentowności gospodarstw oraz osiągania wspólnych korzyści rynkowych (przewag konkurencyjnych).

Taka problematyka została podjęta podczas wyjazdu studyjnego do gospodarstw w województwie dolnośląskim, podczas którego uczestnicy mogli dowiedzieć się jak działają tamtejsze grupy producentów rolnych, zobaczyć wyniki wieloletniej współpracy i progresywnych działań GPR.

Producenci z województwa dolnośląskiego od kilkunastu lat działając w kooperacji zaczęli podejmować inicjatywy poprawiające ich pozycję na rynku. Współpraca rolników w ramach grup producentów, polega przede wszystkim na wspólnych inwestycjach i organizowaniu wspólnej sprzedaży produktów wyprodukowanych w swoich gospodarstwach.

Transfer wiedzy i promocja zorganizowanych w grupach producenckich rolników dolnośląskich działających skutecznie w obszarach inwestycyjnych poprawiających ich warunki, wydajność i jakość produkcji żywności były głównymi założeniami wyjazdu studyjnego. Uczestnicy podczas odwiedzin GPR oraz gospodarstw należących do zorganizowanych grup producenckich wyjazdu studyjnego (grupa docelowa) dowiedzieli się wiele o sprawdzonych rozwiązaniach technologicznych, naocznie zobaczyli warunki funkcjonowania dobrze zorganizowanych gospodarstw w bardzo szerokim zakresie produkcji (6 kategorii produktów, wokół których skupione są grupy), usłyszeli bezpośrednio od inwestorów o możliwościach aplikowania o wsparcie pomocowe w realizacji wspólnych działań, zobaczyli, co najważniejsze, efekty tych zintegrowanych wokół produkcji i sprzedaży żywności działań.

I. Definicja i cele tworzenia grup producentów rolnych

Grupa producentów rolnych jest dobrowolnym zrzeszeniem się rolników, którzy działają wspólnie na rynku w celu sprzedaży produktów wytworzonych w swoich gospodarstwach.

Celem tworzenia grupy producentów rolnych jest dostosowanie produkcji rolnej do warunków rynkowych, wspólnego wprowadzania przez członków grupy towarów do obrotu, w tym:

- przygotowania do sprzedaży,
- poprawa efektywności gospodarowania,
- planowania produkcji ze szczególnym uwzględnieniem jej ilości i jakości,
- koncentracja podaży oraz organizowanie sprzedaży produktów rolnych (centralizacji sprzedaży i dostaw do odbiorców hurtowych),
- ochrona środowiska naturalnego, oraz ustalanie wspólnych zasad informowania o produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności produktów.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

1 SPÓŁDZIELNIA Zbożowa Dolina w ŚCINAWCE ŚREDNIEJ

Spółdzielnia założona została w 2021 r., a w jej skład wchodzi siedmiu producentów rolnych, gospodarujących wspólnie na powierzchni ponad 500 ha, w całości na terenie gminy Radków, powiat kłodzki, woj. dolnośląskie. Grupa prowadzi produkcje zbóż, kukurydzy oraz rzepaku. Specjalizuje się w uprawie jęczmienia browarnego jarego, który kontraktuje do CRISP Malt z Bydgoszczy.

Członkowie grupy oprócz produkcji roślinnej prowadzą również produkcje bydła mlecznego, mięsnego oraz hodowle świń.

Spółdzielnia **Zbożowa Dolina** jest grupą producentów rolnych utworzoną w celu koncentracji podaży i organizacji sprzedaży zboża, poprawy efektywności gospodarowania w gospodarstwach członków, pozyskania środków finansowych z zewnątrz grupy, ochrony środowiska naturalnego oraz dostosowania produkcji rolnej do warunków rynkowych. Grupa po zarejestrowaniu prowadzi działalność zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2000 roku o grupach producentów rolnych. Spółdzielnia, będąca podatnikiem VAT, kupuje od swoich członków zboże, następnie odsprzedaje je na rynku zewnętrznym.

Do momentu sprzedaży, zboże członków spółdzielni magazynowane jest w ich gospodarstwach. Spółdzielnia korzystała ze wsparcia dla grup producentów określonych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu Przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach działania "Tworzenie grup Producentów i organizacji producentów" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. 2016 poz.1284).

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

SPÓŁDZIELNIA Zbożowa Dolina w ŚCINAWCE ŚREDNIEJ

Głównym celem Spółdzielni **Zbożowa Dolina** - jak podaje Prezes Kamila Babińska-Stomal - jest prowadzenie działalności w interesie członków grupy poprzez:

- dostosowanie procesu produkcji ziarna zbóż lub nasion roślin oleistych do wymogów rynkowych,
- wspólne wprowadzania produktów do obrotu,
- centralizacja sprzedaży i dostawy ziarna zbóż lub nasiona roślin oleistych do odbiorców hurtowych,
- ustanowienia wspólnych zasad dotyczących informacji o produkcji,
- poprawa efektywności gospodarowania w gospodarstwach członków,
- planowanie produkcji ze szczególnym uwzględnieniem jej jakości i ilości,
- organizowanie zaopatrzenia członków w środki do produkcji,
- rozwijanie umiejętności biznesowych, marketingowych,
- organizowania i ułatwiania procesów wprowadzania innowacji,
- działanie na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

2

SPÓŁDZIELCZA GRUPA PRODUCENTÓW Zielona Dolina w ŚCINAWCE ŚREDNIEJ

Grupa Producentów Rolnych **Zielona Dolina** rozpoczęła swoją działalność w 2020 roku (data wpisu do KRS 28.08.2020 r., data uznania ARiMR 13.11.2020 r. (nr decyzji: 1/0R01/GPR/2020/UZ). Pierwotnie w skład GPR wchodziło 6 członków. W dniu 19.02.2021 r. przyjęto

3 nowe osoby. Aktualnie liczba członków wynosi 8 osób. Spółdzielnia została utworzona ze względu na produkt/grupę produktów - bydło żywe: zwierzęta rzeźne lub hodowlane, mięso wołowe: świeże, chłodzone, mrożone. Celem działania Spółdzielni jest m.in.:

- dostosowanie produktów rolnych i procesów produkcyjnych do wymagań rynkowych,
- wspólne wprowadzanie przez członków towarów do obrotu poprzez przygotowanie do sprzedaży, centralizację sprzedaż i dostaw do odbiorców,
- rozwijanie umiejętności marketingowych i biznesowych, a także organizowanie i ułatwianie wdrażania procesów innowacji,
- dostosowanie produkcji bydła żywego, mięsa oraz przetworów do warunków rynkowych,
- poprawa efektywności gospodarowania w gospodarstwach członków,
- planowanie produkcji.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

SPÓŁDZIELCZA GRUPA PRODUCENTÓW Zielona Dolina w ŚCINAWCE ŚREDNIEJ

Zadaniem Spółdzielczej Grupy Producentów Rolnych **Zielona Dolina** jest działanie na rzecz poprawy opłacalności hodowli bydła żywego i innych produktów w gospodarstwach członków, poprzez obniżenie kosztów zaopatrzenia produkcji i sprzedaży.

GPR dąży do stworzenia warunków jak najbardziej sprzyjających planowaniu i dostosowaniu produkcji bydła żywego i innych produktów, pod względem jakości i ilości do popytu, głównie poprzez wprowadzenie standardów dotyczących produkcji.

Zarząd Spółdzielni prowadzi działania mające na celu rozeznanie rynku oraz negocjacje z potencjalnymi odbiorcami tak, aby pozyskać rynek zbytu na wyprodukowane w gospodarstwach bydło.

Producenci należący do GPR mają także możliwość usprawnienia pracy, dzięki wprowadzaniu postępow biologiczno-technicznych oraz nowoczesnym rozwiązaniom technologicznym, upowszechnianiu dobrych praktyk w zakresie produkcji z uwzględnieniem ochrony środowiska. Zadaniem Spółdzielni jest również reprezentowanie interesu członków wobec władz i innych instytucji oraz podmiotów. Zadania Spółdzielcza Grupa Producentów Rolnych Zielona Dolina realizuje w oparciu

o opracowany na początku działalności plan biznesowy. Dzięki dokładnemu i terminowemu realizowaniu zaplanowanych działań, GPR przyznawane są dotacje z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Uzyskane w ten sposób środki pieniężne podzielone między członków umożliwiają znaczne odciążenie finansowe producentów, dzięki pokryciu części kosztów środków wykorzystywanych do produkcji bydła. Pozwalają także na powiększenie oraz poprawienie jakości aktualnie prowadzonej produkcji.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

3

GOSPODARSTWO ROLNE Marianówek Sylwii i Krzysztofa OSTROWSKICH w Dobrocinie

Gospodarstwo rolne **Marianówek** zostało założone w 2000 roku. Na powierzchni 270 ha pól uprawnych i 70 ha łąk i pastwisk hodowane są zwierzęta oraz uprawiane: kukurydza, pszenica, jęczmień i rzepak. Hodowla zwierząt oprócz owiec, kóz, lam, trzody chlewnej i koni (małe wiejskie ZOO wykorzystywane do prowadzenia zajęć dla dzieci w ramach Zagrody edukacyjnej), obejmuje bydło mięsne rasy Limousine, sprzedawane w ramach kooperacji do dolnośląskich grup producentów bydła mięsnego.

Ze względu na atrakcyjne położenie na Dolnym Śląsku, w okolicy wielu atrakcji turystycznych, od 2007 roku przy gospodarstwie działa agroturystyka.

Ze względu na atrakcyjną lokalizację Marianówka goście mają możliwość zwiedzenia Zamku Książ, sztolni walimskich, twierdzy w Srebrnej Górze, Mini Eurolandu w Kłodzku oraz wielu naturalnych atrakcji regionu np. Gór Sowich czy Skalnego Miasta w Czechach. W zalesionej okolicy dostępne są rowerowe ścieżki MTB Sudety oraz dużo tras pieszych i do nordic-walkingu. Marianówek wyróżnia się nie tylko wyjątkową lokalizacją na mapie województwa, ale również oryginalną architekturą krajobrazu gospodarstwa agroturystycznego, zachowaną od okresu przedwojennego.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

GOSPODARSTWO ROLNE Marianówek Sylwii i Krzysztofa OSTROWSKICH w Dobrocinie

Wieloletnia działalność gospodarstwa agroturystycznego **Marianówek** została uhonorowana licznymi nagrodami i wyróżnieniami. Do najważniejszych tytułów zaliczyć można tytuł Wicemistrza Krajowego w kategorii rolników dla Sylwii i Krzysztofa Ostrowskich, właścicieli Marianówka. Gospodarstwo zajmuje się produkcją roślinną, m. in. zbóż, kukurydzy i rzepaku, a także sprzedaje bydło mięsne do Włoch i Grecji. Dzięki nowoczesnym maszynom rolniczym kupionym ze środków Unii Europejskiej praca postępuje sprawnie. Taka działalność przyczynia się do pokazywania gościom Marianówka prawdziwego obrazu polskiej wsi.

W 2014 roku gospodarstwo zajęło I miejsce w wojewódzkim Konkursie Odnowy Wsi, w kategorii Najpiękniejsza Zagroda – nagroda ta dobrze odzwierciedla to, jak piękne miejsce zostało przygotowane dla gości odwiedzających Marianówek. W tym samym roku gospodarstwo otrzymało III miejsce w regionalnym konkursie KRUS Bezpieczne Gospodarstwo Rolne.

Ponadto przez lata pracy agroturystyka dostawała liczne pomniejsze wyróżnienia, m.in. I miejsce w konkursie na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w powiecie dzierzoniowskim w 2013 roku, certyfikat Produktu Ślązańskiego w kategorii agroturystyka i noclegi.

Nagrody i certyfikaty, jakie przez lata funkcjonowania otrzymało gospodarstwo agroturystyczne Marianówek najlepiej świadczą o wysokiej jakości jego prowadzenia oraz stanowią dowód, że działalność agroturystyczna została przez lata doceniona.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

4

Grupa Producentów Zbóż JAWROL w Sokoli

Kolejnym punktem spotkania była wizyta w **Grupie Producentów Zbóż JAWROL**, w miejscowości Sokola, gm. Paszowice. Założycielem i Prezesem JAWROLU jest Pan Waldemar Jankowski. Jest on Przewodniczącym Jaworskiej Rady Powiatowej Dolnośląskiej Izby Rolniczej. Pełni także funkcję Wiceprezesa DIR.

Grupa Producentów Zbóż zrzesza 15 członków, którzy posiadają ok. 1600 ha gruntów uprawnych, prowadzi skup zbóż, rzepaku, zajmuje się także handlem środkami do produkcji rolnej.

Pracownicy firmy mają do dyspozycji zestaw urządzeń do badań jakości zbóż i rzepaku, oraz możliwość przechowywania 6,5 tys. ton ziaren. Przedsiębiorstwo świadczy także usługi magazynowania, oczyszczania i suszenia zbóż dla rolników z poza grupy.

Prezes Waldemar Jankowski przedstawił uczestnikom genezę JAWROLU. Grupa powstała w 2000 r. na podstawie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach z dn. 15.09.2000 r. jako pierwsza w województwie dolnośląskim, a trzecia w kraju.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

Grupa Producentów Zbóż JAWROL w Sokoli

GPR Jawrol zarejestrowana została 8.12.2000 r. jako spółka z o.o., gdyż w jej skład wchodziłi rolnicy posiadający gospodarstwa o powierzchniach od 10-15 ha do 100-200 ha i ta forma prawna była dla nich najkorzystniejsza z uwagi na udziały w sprzedaży. Pierwsze dopłaty dla grupy wpływały od Agencji Rynku Rolnego - 100 zł od tony. Grupa musiała spełnić szereg warunków aby uzyskać dopłaty, musiała mieć parametry, przynajmniej jeden magazyn, plac magazynowy, by gromadzić zboża. Początkowo były to tylko zboża, w kolejnych latach, po poprawce do Ustawy (wprowadzającej drugi produkt) - również rzepak. Na początku w grupie było 35 rolników, a podczas rejestracji zostało 17 producentów, którzy do dzisiaj ze sobą współpracują w grupie.

Cześć magazynową grupa pozyskała od upadłej Spółdzielni GS-u, początkowo dzierżawili, a po wygranym przetargu wykupili powierzchnie korzystając z kredytu i angażując w to środki własne. Stworzyli w ten sposób własny majątek, skupili 3500 ton zboża i otrzymali dopłaty. Rolników to zmobilizowało. początkowo skupowali zboże tylko od siebie z uwagi na limity, później od sąsiadujących z nimi rolników. Kupili nową suszarnię, dwa silosy zbożowe BIN, w których mieściło się ok. 200 ton zbóż, następnie - nowy BIN mieszczący 1500 ton i czyszczalnię o wydajności 50 ton na godzinę. Powierzchnia przechowywania na dzisiaj wynosi 6500 tysięcy ton. Prezes Waldemar Jankowski opowiedział też o współpracy z Giełdą Poznańską, obecnych problemach ze sprzedażą zboża. Cena na dzisiaj skupu od rolnika pszenicy paszowej o gęstości 72 to 700/720 zł, a za tonę pszenicy konsumpcyjnej - ok. 850 zł/t. Grupa handluje też rzepakiem, skupuje od swoich i sąsiadujących rolników, ok. 2000 ton podczas żniw. Przyjęli uchwałę, że nie dzielą dywidendy, tylko inwestują w nowe powierzchnie magazynowania zboża.

Uczestnicy wyjazdu byli bardzo zainteresowani możliwościami, jakie daje zrzeszanie się i wspólne działanie producentów rolnych np. w zakresie sprzedaży, magazynowania i zakupu środków do produkcji rolnej.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

5

DZIERŻONIOWSKA GRUPA PRODUCENTÓW NASION ZBÓŻ sp. z o.o w Bielawie

Dzierżoniowska Grupa Producentów Nasion Zbóż Sp. z o.o. w Bielawie powstała w 2002 r., w roku 2003 została zarejestrowana i wpisana do rejestru grup producentów rolnych.

Spółka głównie prowadzi działalność w zakresie obrotu płodami rolnymi. Prowadzi także sprzedaż nasion, nawozów oraz środków ochrony roślin do produkcji rolnej. Dzięki rozbudowie magazynów i zastosowaniu nowoczesnych technologii świadczy wysokiej jakości usługi w zakresie składowania zbóż. Dzierżoniowska Grupa Producentów Nasion Zbóż Sp. z o.o. w Bielawie stawia na nowoczesność i rozwój, który osiąga dzięki zrealizowanej inwestycji – modernizacji i rozbudowie obiektu magazynowego wraz z jego infrastrukturą.

Dzierżoniowska GPR realizowała inwestycję współfinansowaną ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Działanie inwestycyjne miało na celu rozbudowę oraz wyposażenie obiektu magazynowego w nowoczesne urządzenia i połączenia technologiczne i przyczyniło się do dalszego rozwoju Spółki w kierunku obrotu płodami rolnymi, ulepszenia struktury logistycznej i gospodarki magazynowej.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

DZIERŻONIOWSKA GRUPA PRODUCENTÓW NASION ZBÓŻ sp. z o.o w Bielawie

Zrealizowane przedsięwzięcie dało Spółce większe możliwości w zakresie zwiększenia poziomu obrotu towarowego, optymalizację sprzedaży jak i kosztów a w głównej mierze poprawę jakości towarów a także poprawę efektywności w organizacji skupu. Wzrosła także atrakcyjność i konkurencyjność Spółki na rynku zbóż. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu w prowadzeniu działalności przez Zarząd Spółki oraz członków Grupy, znajomość rynku, umiejętność negocjacji i podejmowania ekonomicznych decyzji, szeroki asortyment oferowanych produktów oraz wysoką jakość świadczonych usług Spółka może poszczycić się wiodącą pozycją zarówno na rynku lokalnym jak i krajowym. Jest jedną z większych i dominujących firm tego rodzaju na rynku w obszarze województwa dolnośląskiego.

Spółka współpracuje z liczącymi się, zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach zagranicznych, znanymi firmami jak: Cargill Poland Sp. z o.o. Warszawa, Viterra Polska Sp. z o.o. Gdańsk, TOMY M&M s.j. Srebrna Góra, Supros Sp. z o.o. Bakalarzewo, Fermy Drobiu Woźniak Sp. z o.o. Rawicz, Crisp Malt Sp. z o.o. Bydgoszcz, Agrii Polska Sp. z o.o. Poznań, Gustav Kindt GmbH Hamburg Oddział w Polsce, PHP Agro-Efekt Sp. z o.o. Perzów, Best Oil Sp. z o.o. Leszno, Towarowe Biuro DUET S.A. z Gdańska, Osadkowski Sp. z o.o. Bierutów, Scandagra Polska Sp. z o.o. Osielsko, Grupa Wilmar Żórawina, Wograno Sp. z o.o. Kołbaskowo

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

6 GOSPODARSTWO ROLNE-ZENON DZIEHCJARONEK W ŚWIĘCKU

Grupa odwiedziła **Gospodarstwo Rolne-Zenon Dziehciaronek w Świątku**, będące dobrym przykładem współpracy z dolnośląskimi grupami producentów rolnych. To duże gospodarstwo rodzinne o powierzchni ok. 220 ha specjalizujące się w hodowli krów mlecznych. Utworzył je Zenon Dziehciaronek w 1981 roku. Następnie wspólnie z żoną Bogusławą rozwijał gospodarstwo poprzez produkcję roślinną oraz chów trzody i bydła. Od 2012 roku Państwo Dziehciaronek kontynuują rozwój gospodarstwa wraz z synami Krzysztofem, Mateuszem i Karolem. Obecnie oprócz produkcji zwierzęcej: 250 szt. bydła mlecznego, prowadzona jest produkcja roślinna – uprawiane są: pszenica, rzepak, kukurydza, słonecznik, trawy i lucerny. Pan Krzysztof opowiedział uczestnikom o hodowli bydła mlecznego ras montbeliarde i holsztyńsko fryzyjskiej - HF czarno-białe i czerwono-białe (tzw. red factor).

Bydło rasy montbeliarde pochodzi z górzystej krainy o nazwie Jura z pogranicza Szwajcarii i Francji. Wykwintne francuskie sery produkowane są z mleka krów tej rasy. Zwierzęta te charakteryzują się: większą odpornością na niekorzystne warunki środowiskowe, lepszym wykorzystaniem słabszych pasz, wysoką zdrowotnością wymienia, oraz długowiecznością.

Z kolei **bydło holsztyńsko fryzyjskie** wywodzi się z północno-zachodniej Europy-Fryzji, głównie z Danii, Holandii oraz Niemiec. Za miejsce powstania rasy uznaje się jednak Amerykę Północną, dokąd Holendrzy, emigrując zabierali swoje zwierzęta. Są to krowy o największej liczebności na całym świecie, osiągające najwyższe wydajności mleka. Do tej grupy należą tzw. „krowy rekordzistki”.

Do stworzenia bydła o tak wysokiej wydajności mlecznej przyczynili się kanadyjcy i amerykańscy farmerzy prowadząc intensywną pracę hodowlaną.

Doskonalono przede wszystkim mleczność wraz z zawieszeniem i głębokością wymienia, prędkością oddawania mleka, zdrowotność i budowę kończyn, masę ciała i zdolności adaptacyjne. Farmerzy pragnęli stworzyć rasę o jednym, konkretnym kierunku użytkowania oraz najlepiej przystosowaną do doju mechanicznego.

II. Charakterystyka odwiedzanych grup producentów rolnych oraz gospodarstw działających w kooperacji z dolnośląskimi GPR

GOSPODARSTWO ROLNE-ZENON DZIECHCIARONEK W ŚWIĘCKU

Gospodarz przekazał uczestnikom informacje o zasadach żywienia, składzie paszy, średniej wydajności wynoszącej 37 litrów mleka, aktualnej cenie litry mleka - 1,95 zł/l i najwyższej cenie za liter - 2,7 zł, zaprezentował park maszynowy: oprócz przyczep, wozu paszowego i grubera 6,2, trzy ciągniki - dwa Massey Ferguson (90 KM - 130 KM), od trzech miesięcy nowoczesny Fendt 942 Vario najlepszy model z serii 900. imponujący wydajnością, komfortem i wszechstronnością. Ten nowy ciągnik jako uniwersalny sprzęt, wykorzystywany jest do wszystkich prac. Zakup maszyn i sprzętu był dofinansowany ze środków unijnych PROW w 2010 roku - PROW 2007-2013 Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych - Massey Ferguson, rozrzutnik, kosiarka i beczkowóz; w 2020 - ładowarka i ścielarka; z programu Młody Rolnik - wał uprawowy i przyczepa.

Dzisiaj Gospodarstwo Dziechciaronek jest jednym z najlepiej prosperujących gospodarstw w powiecie kłodzkim. W 2022 r. miało miejsce otwarcie nowoczesnej obory dla stada liczącego ponad 100 sztuk. Ta wielomilionowa inwestycja sprawiła, że w Świątku jest dzisiaj jedną z największych i najnowocześniejszych na Dolnym Śląsku hodowli bydła.

Pan Krzysztof Dziechciaronek przekazał informację o idei inwestycji, jaka była budowa obory dla krów mlecznych. Wielkość obory to 50 m x 27 m. Budynek socjalny wraz z halą udojową to 15 m x 14 m. Obora wyposażona jest w halę udojową 2x10 rybnią ość, wygrodzona stanowiskowe i stół paszowy, wentylatory, dwie stacje paszowe, chłodnię na mleko - 8 tys. litrów, nowoczesny system zarządzania stadem oraz system wykrywania rui u krów, poskrom do korekcji racic i zabiegów weterynaryjnych a także system kurtyn wentylacyjnych sterowany stacją pogodową.

III. Charakterystyka dodatkowo odwiedzanych gospodarstw, stanowiących dobre przykłady w zakresie podejmowanych inicjatyw, budowania marki produktów i działań inwestycyjnych

GOSPODARSTWO ROLNE EKOLOGICZNE KAROLINY OŹGI W TARNAWIE

Karolina Oźga wraz z rodzicami od 2017 roku prowadzi ponad 500-hektarowe ekologiczne gospodarstwo rolne w Tarnawie. Obecnie ponad 70% produkcji roślinnej jest ekologiczna. Specjalizuje się w uprawie, zarówno współczesnych, jak i starych odmian pszenicy. Warta uwagi jest stara ponad 130-letnia odmiana - Ostka Grodkowicka Gruboziarnista. Jeszcze niedawno była ona w rezerwie banku genów, a gospodarstwo popularyzuje tę odmianę i przyczynia się do jej powrotu na rynek. Z ziarna tej starej odmiany w gospodarstwie produkuje się mąkę, która mimo zawartości glutenu cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród klientów indywidualnych.

Gospodarstwo specjalizuje się w uprawie ekologicznej soi i jest liderem na polskim rynku (w pierwszej trójce producentów). W tym roku, w ramach projektu realizowanego we współpracy z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim i Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu rozpoczęli uprawę ekologicznego rzepaku. Wykorzystują nowoczesne maszyny, m.in. wielofunkcyjny Horsch Transformer, czy też austriacki pielnik Einboeck do mechanicznego zwalczania chwastów, jednocześnie zwiększający vitalność i aktywność gleby. Uczestnicy wyjazdu konfrontowali swoje doświadczenia na temat upraw ekorzepaku przeznaczonego głównie do produkcji oleju.

Pani Karolina to pasjonatka rolnictwa. Współpracuje z eko-producentami oraz markami: Invex Remedies - dystrybutorem naturalnych kosmetyków i suplementów diety dla ludzi, Phoenix - producentem inhibitora ureazy moNolith46_Żółty, który zwiększa skuteczność działania nawozów azotowych oraz PLOCHER - producentem naturalnych produktów do uprawy roślin i hodowli zwierząt.

III. Charakterystyka dodatkowo odwiedzanych gospodarstw, stanowiących dobre przykłady w zakresie podejmowanych inicjatyw, budowania marki produktów i działań inwestycyjnych

GOSPODARSTWO ROLNE EKOLOGICZNE KAROLINY OŹGI W TARNAWIE

W gospodarstwie od 1999 roku nie używa się pługa, zastępując go nowoczesną maszyną Horsch Transformer, a od 2000 roku nie stosuje się nawozów fosforowo-potasowych; w zamian dba się o życie biologiczne gleby, która jest ich naturalnym warsztatem pracy. Pomaga im w tym stosowanie technologii Plocher. Aktywatory PLOCHER, takie jak melasa, dolomit, siarczan magnezu poddane działaniu tlenu w specjalnym urządzeniu, w którym otrzymują informację tlenową, zapisaną zgodnie z prawami natury, przeciwdziałają między innymi procesom gnilnym, powszechnie występującym w przyrodzie.

W 2023 roku podjęli decyzję o uprawie ekologicznej kukurydzy z uwagi na zapotrzebowanie na lokalnym rynku i konkretnego odbiorcę. W gospodarstwie rodzinnym uprawia jeszcze ekologiczne ziemniaki, szczególnie polecany diabetikom słończnik bulwiasty i topinambur – roślinę, która przeżywa swój renesans.

W gospodarstwie Pani Karolina prowadzi spotkania edukacyjne i szkolenia dla innych rolników, pokazując, jak stopniowo zmieniać uprawy na ekologiczne.

III. Charakterystyka dodatkowo odwiedzanych gospodarstw, stanowiących dobre przykłady w zakresie podejmowanych inicjatyw, budowania marki produktów i działań inwestycyjnych

GOSPODARSTWO ROLNE Michał Sznajder

Aby skosztować lokalnych specjałów i poznać tajemnice produkcji dolnośląskich kiszonek grupa studyjna odwiedziła rodzinne gospodarstwo Sznajderów.

To laureat XXVI edycji Konkursu i zdobywca i tytułu „ROLNIK-FARMER ROKU”

(7 lutego 2020 roku w hotelu Sheraton w Warszawie odbyła się uroczysta Gala XXVI edycji Ogólnopolskiego Konkursu ROLNIK-FARMER ROKU, podczas której tytuł przyznany został przyznany rodzinie Sznajderów).

Są rodzinnym gospodarstwem z Dolnego Śląska, którego specjalnością są kiszone ogórki oraz kiszona kapusta. Tradycję kiszenia zapoczątkował ich dziadek Stefan Sznajder w latach 50-tych ubiegłego wieku. Ich pola znajdują się na obszarze Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy, jednego z największych w Europie kompleksów stawów rybnych i największego w Polsce ornitologicznego rezerwatu.

Obecnie już trzecie pokolenie w ich rodzinie sieje, sadi, a później zbiera i kisi kapustę i ogórki. Dzięki temu, że sami je uprawiają – smak, zapach i jakość są tak wyjątkowo dobre. W recepturze kiszenia nic się nie zmieniło od wielu lat. Jest tak prosta, jak była, bez nowoczesnych chemicznych dodatków, bez konserwantów, przyspieszaczy fermentacji, czy wybielaczy. Ogórki kiszone są latem, kapustę kisią jesienią, nie kwaszą ją octem, stawiają na powolny proces kiszenia, który jest sekretem prawdziwego pysznego smaku.

Zdobyli uznanie na prestiżowych targach i konkursach. Należą do międzynarodowej sieci Dziedzictwo Kulinarne, promującej zdrową i lokalną żywność, a ich produkty zostały wyróżnione znakiem Dolina Baryczy Poleca.

Chcesz zostać partnerem KSOW — zarejestruj się na www.ksow.pl

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 –
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020

Boguchwała, październik 2023

Broszura informacyjna opracowana przez Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale

Chcesz zostać partnerem KSOW — zarejestruj się na www.ksow.pl